Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (judecător: Andrei Mocanu)
Dosarul nr. 2a-4103/23
2-23058025-02-2a-30102023

D E C I Z I E

17 octombrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Anton Marina
Judecătorii Malîi Ala
Cojocaru Olga
Grefierul Șpac Iulius

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de către Cojocaru Irina, reprezentată de avocatul Dina Potereanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Cojocaru Irina împotriva lui Cojocaru Vadim, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială Tineret și Protecție a Familiei r. Anenii Noi cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 13 iulie 2023, prin care cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

Pretenţiile reclamantului.

La data de 21 aprilie 2023, Cojocaru Irina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Cojocaru Vadim, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială Tineret și Protecție a Familiei r. Anenii Noi cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat, că la data de 30 august 2020 au înregistrat căsătoria la Primăria *****, eveniment înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă, cu nr. 6, certificat de căsătorie cu seria *****. Din căsătorie au un copil minor, *****.

A menționat reclamanta, că la începutul vieții conjugale relația era foarte buna, ei convingându-se de trăinicia căsătoriei lor, însă din cauza incompatibilității psihologice, caracterelor și viziunile contrare, viața conjugală a eșuat, astfel, viața în comun devenind insuportabilă.

A relevat, că în anii de căsătorie în relația dintre reclamanți și pîrît s-a creat o atmosferă tensionată, neînțelegeri, de ceva timp nu duc o gospodărie comună, nu mai au

nimic comun decât copiii. Pârâtul consumă alcool, manifestă un comportament și o atitudine violentă față de soție și copil. Au fost situații când a fost agresați fizic, unde reclamanta s-a adresat la poliție cu o plângere. Copilul este lăsat în grija mamei Cojocaru Irina, tatăl Cojocaru Vadim fiind abătut cu alte ocupații (petrecerea timpului cu prietenii) nu se interesează de copil, nu contribuie regulat la întreținere, tratament și alte necesități ale copilului, deoarece el are o altă relație.

Deoarece, la momentul depunerii prezentei cereri nu se cunoaște care sunt veniturile pârâtului, solicită instanței a stabili cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, în mărime de 4000,00 lei, deoarece pârâtul este angajat la muncă peste hotarele RM, în Franța, pentru copilul minor, ce va fi achitată lunar.

A susținut, că deși pensia alimentară este destinată a satisface, în primul rând, nevoile alimentare ale copiilor, obligația legală de întreținere a copilului, este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celui îndreptățit, resursele necesare împlinirii și a altor trebuințe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentelor medicale. În asemenea condiții considerăm că suma de 4000,00 lei nu este una rezonabilă, pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copiilor, însă instanța de judecată urmează să țină cont de prevederile art. 74, 75, 76 Codul Familiei.

Solicită reclamanta desfacerea căsătoria încheiată între Cojocaru Irina și Cojocaru Vadim; - stabilirea domiciliul copilului minor **********, născut la *****, cu mama Cojocaru Irina; -încasarea de la Cojocaru Vadim în beneficiul lui Cojocaru Irina pensia de întreținere a copilului minor **********, născut la *****, în mărime de 4000,00 lei, lunar din salariu și/sau din alte venituri ale pârâtului.

Poziția instanței de fond.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 13 iulie 2023, cererea de chemare în judecată înaintată de Cojocaru Irina împotriva lui Cojocaru Vadim, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială Tineret și Protecție a Familiei r. Anenii Noi cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, a fost admisă parțial.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Cojocaru Irina și Cojocaru Vadim, înregistrată de Primăria s. *****, r-l Anenii Noi la data de 30 august 2020, actul de căsătorie nr. 6.

S-a determinat locul de trai al copilului minor al părților ********** născut la *****, cu mama Cojocaru Irina.

S-a încasat de la Cojocaru Vadim în beneficiul lui Cojocaru Irina pensia de întreținere a copilului minor al părților **********, născut la *****, în mărime de 1500,00 lei, lunar, începând cu data de 21 aprilie 2023, până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Cojocaru Irina și Cojocaru Vadim taxa de stat pentru eliberarea certificatului de divorț în cuantum de 1000%, adică suma de 200 (două sute) lei, câte 100 lei fiecare.

În rest acțiunea s-a respins, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Cojocaru Vadim în beneficiul statului suma de 540,00 lei, cu titlu de taxa de stat, pentru pretenția privind încasarea pensei de întreținere a copilului minor.

Solicitarea apelantului.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 5 august 2023 Cojocaru Irina, prin intermediul avocatului Potereanu Dina, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 13 iulie 2023, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor și emiterea unei decizii, prin care să fie dispusă încasarea pensiei de întreținere în sumă de 4000 lei până la atingerea majoratului copilului.

Argumentele părților.

În motivarea apelului reprezentantul apelantei a indicat, că că instanța de fond nu a constatate și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Astfel, reiterând circumstanțele expuse în cererea de chemare în judecată, a menționat că cuantumul pensiei de întreținere stabilit de prima instanță nu este suficient pentru a asigura întreținerea la nivelul corespunzător a copilului minor.

În acest sens, a remarcat că, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată nu se cunoaştea care sunt veniturile lui Cojocaru Vadim, din aceste considerente s-a solicitat instanţei a stabili cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă, în mărime de 4000,00 lei, deoarece Cojocaru Vadim este angajat la muncă peste hotarele RM, în Franţa.

În context a susținut, că pensia alimentară este destinată a satisface, în primul rând, nevoile alimentare ale copiilor, obligaţia legală de întreţinere a copilului, este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celui îndreptăţit, resursele necesare împlinirii şi a altor trebuinţe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuinţe, a tratamentelor medicale.

Astfel consideră, că suma de 4000,00 lei este una cât de cât rezonabilă, pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copilului minor **********, a.n.*****.

Respectarea termenului de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul central a fost pronunțat la 13 iulie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 5 august 2023, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul legal.

Poziţia părţilor în cadrul şedinţei de judecată:

În ședința de judecată apelanta Cojocaru Irina a susținut motivele de fapt și de drept invocate în cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia.

Reprezentantul intimatului Cojocaru Vadim, avocatul Sîrbu-Beșliu Irina în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului declarat de Cojocaru Irina și menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel.

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar în coroborare cu cadrul legal pertinent aplicabil, Colegiul consideră apelul declarat de Cojocaru Irina, întemeiat și necesar a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. b) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să modifice hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 240 alin. (1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

De asemenea, în limitele apelului dedus judecării, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani vs Spania, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

Articolul 5 alin. (1) CPC, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, art. 130 alin. (1) CPC, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

De asemenea, în corespundere cu dispozițiile art. 33 alin. (2) Codul familiei, căsătoria poate înceta prin divorț (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soți ori a tutorelui soțului declarat incapabil.

Conform art. 37 alin. (3) Codul familiei, instanța de judecată desface căsătoria dacă va stabili, că păstrarea familiei și conviețuirea soților în continuare este imposibilă.

Conform prevederilor art. 63 Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținându-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a atins vârsta de 10 ani). În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerație atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.)

La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare, în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți.

Potrivit art. 9 al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, Statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu atunci când părinții maltratează sau neglijează copiii sau când părinții trăiesc separat și când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reședință al copilului.

Totodată, conform art. 74 Cod familiei (1) Părinții sânt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material; (2) Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă; (3) Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale.

Potrivit art. 75 Cod familiei, pensia pentru întreținerea copilului minor se încasează din salariul și/sau alte venituri ale părinților mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 pentru 3 și mai mulți copii.

Totodată, conform prevederilor art. 76 Codul familiei, (1) În cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite

motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art. 75 Codul familiei; (2) Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Potrivit materialelor pricinii instanța de apel constată, că părțile în litigiu Cojocaru Irina și Cojocaru Vadim au încheiat căsătoria la data de 30 august 2020 15 iulie 2017, aceasta fiind înregistrată la la Primăria *****, r-l Anenii Noi și trecută în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 6.

Totodată s-a stabilit, că părțile în litigiu au un copil minor: **********, născut la *****, fapt ce se atestă prin certificatul de naștere cu seria *****, eliberat de Primăria *****, r-l Anenii Noi.

Din actele cauzei Colegiul a constatat că părțile nu se înțeleg, au întrerupt relațiile conjugale, locuiesc separat, pârâtul Cojocaru Vadim fiind plecat peste hotarele țării, astfel lipsind coabitația soților, modul comun de administrare, a chestiunilor familiale, cât și bugetul.

La data de 21 aprilie 2023, Cojocaru Irina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Cojocaru Vadim, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială Tineret și Protecție a Familiei r-l. Anenii Noi cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată înaintată de Cojocaru Irina, în sensul formulat.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond doar în partea stabilirii cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor **********, născut la *****, apelanta Cojocaru Irina a contestat-o în această parte cu apel, solicitând emiterea unei noi hotărâri prin care de la Cojocaru Vadim în beneficiul Cojocaru Irina să se încaseze pensie de întreținere a copilului minor în sumă de 4000 lei până la atingerea majoratului copilului.

Totodată, Colegiul reține că în conformitate cu art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, astfel încât instanța de apel urmează să se pronunțe doar asupra cerinței de încasare a pensiei de întreținere, cheltuielilor de judecată.

Raportând dispozițiile normelor suscitate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma raționalismului pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul consideră concluzia instanței de fond ca fiind parțial corectă.

Verificând legalitatea hotărârii contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în cererea de apel, instanța de apel constată că soluția a fost dată de către instanța de fond fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei, criteriu care presupune lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

Aderent, se va reține principiul interesului superior al copiilor care reprezintă mesajul fundamental al Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, iar implementarea acestuia reprezintă o obligație de prim ordin pentru statele membre care au ratificat-o.

Totodată, urmează de indicat că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sânt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, sunt obligați să-și întrețină copiii minori.

Astfel, Colegiul atestă că, Cojocaru Irina și Cojocaru Vadim sunt părinții minorului **********, a.n. *****, respectiv, părinților le revine obligația de creștere și întreținere a copiilor minori comuni.

De asemenea, urmează de indicat că în cazul lipsei unui acord între părinți sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile și interesele copilului minor sau ale unuia dintre părinți, instanța judecătorească este obligată să determine care dintre părinți va plăti pensia de întreținere a copilului minor, mărimea și modul de plată a acestei pensii.

În acest context, dat fiind că copilului minor **********, a.n. ***** se află la întreținerea mamei, între părinții copilului minor nu a fost încheiat contract cu privire la întreținerea copilului minor în modul reglementat de prevederile art.74 alin.(2) din Codul Familiei, intimatul în calitate de tată al copilului minor nu acordă întreținere materială fiului, în temeiul prevederilor art.74 alin.(3) din Codul Familiei, reclamanta apelantă este îndreptățită de a încasa de la intimat pensia de întreținere a copilului minor pe cale judecătorească.

Instanța de apel relevă că, întreţinerea materială a copiilor minori este o obligaţie fundamentală, consfinţită în art. 48 alin. (2) din Constituţia Republicii Moldova, care expres stabileşte că părinţii au îndatorirea de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor. Or, creşterea, educaţia şi instruirea copiilor este posibilă numai în condiţiile exercitării corespunzătoare a obligaţiilor părinteşti de întreţinere materială a acestora.

Conform art. 3 alin. (1) al Convenţiei Internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Potrivit art. 5 al Convenţiei, statele părţi vor respecta responsabilitatea, dreptul şi obligaţia pe care le au părinţii sau, după caz, membrii familiei lărgite sau a comunităţii, conform cutumei locale, tutorii sau alte persoane prin lege responsabile pentru copil, de a-i da acestuia, într-un mod care să corespundă dezvoltării capacităţilor acestuia, orientarea şi sfaturile corespunzătoare exercitării drepturilor pe care i recunoaşte prezenta Convenţie.

În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi

au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

În corespundere cu prevederile art. 27 alin. (2) din Convenţie, părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Aceste dispoziţii se conţin şi în art. 18 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994, care prevede că ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Potrivit art. 52 alin. (1), art. 53 alin. (1) şi art. 61 alin. (1) ale Codului familiei, desfacerea căsătoriei părinţilor, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului; copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. Apărarea drepturilor şi intereselor legitime ale copilului se asigură şi sunt apărate de părinţi.

Conform art. 58 alin. (1) al Codul familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Conform prevederilor art. 5 Protocolul nr. 7 din Convenţie, soţii se bucură de egalitate în drepturi şi în responsabilităţi cu caracter civil, între ei şi în relaţii cu copiii lor în ceia ce priveşte căsătoria, pe durata căsătoriei şi cu prilejul desfacerii acesteia. Prezentul articol nu împiedică statele să ia măsuri necesare în interesele copiilor. În circumstanţele speţei, interesele copilului fiind decisive în vederea limitării în drepturi ale unuia dintre soţi (Hoffman vs Austria nr. 12875/87 din 23.06.1993 §35).

În conformitate cu art.2 al Legii nr.152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existență, minim de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului.

Potrivit art.3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar, cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației și mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Totodată, din acțiunea formulată de reclamanta Cojocaru Irina rezultă că aceasta pretinde din contul pârâtului intimat a unei pensii de întreținere pentru copilului minor **********, născut la ***** în mărime fixă de 4000 lei, pretenție admisă parțial de prima instanță doar în partea sumei de 1500 lei lunar, până la atingerea majoratului.

În același timp, nefiind de acord parțial cu această soluție apelanta Cojocaru Irina solicită încasarea de la intimat a pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de 4000 lei, dat fiind că suma de 1500 lei admisă de către instanța de fond este una

insuficientă, la determinarea cuantumului acesteia nefiind luate în calcul toate circumstanțele importante ale cauzei.

Astfel, Colegiul atestă că instanța de fond corect a reținut că, pârâtul intimat Cojocaru Vadim urmează să achite pensia pentru întreținerea copilului minor **********, născut la ***** până la atingerea majoratului acestuia, or, potrivit reglementărilor legale ambii părinți sunt obligați la întreținerea copilului minor, dar incorect a determinat cuantumul acesteia.

Totodată, deoarece intimatul/pârât Cojocaru Vadim nu este angajat în câmpul muncii pe teritoriul țării, cuantumul pensiei de întreținere urmează a fi determinat în sumă fixă, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Referitor la cuantumul pensiei alimentare solicitate de către reclamanta apelantă Cojocaru Irina de a fi încasată din contului intimatului Cojocaru Vadim pentru copilului minor **********, născut la ***** în sumă de 4000 lei, Colegiul o apreciază ca fiind una echitabilă, întrucât necesitățile copilului prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de procurarea hainelor, medicamentelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării echilibrate a copilului. Iar, suma de 1500 lei admisă de către instanța de fond este una insuficientă, care nu corespunde interesului superior al copilului minor, la determinarea cuantumului acesteia nefiind luate în calcul toate circumstanțele importante ale cauzei, inclusiv starea materială a apelantului.

Sub un alt aspect, instanța de judecată are obligația de a asigura copilului protecția și îngrijirea necesară în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau altor persoane cărora acesta le-a încredințat în mod legal și în acest scop va lua toate măsurile corespunzătoare.

La fel, Colegiul găsește necesar a modifica cuantumul cheltuielilor de judecată ce țin de taxa de stat, deoarece a concluzionat necesară modificarea cuantumului pensiei de întreținere ce urmează a fi încasat.

Or, în corespundere cu prevederile art. 94 CPC, (1) Instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului; (3) Prevederile alin. (1) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii; (4) Dacă, fără a trimite cauza spre rejudecare, modifică hotărârea atacată sau pronunță o nouă hotărâre, instanța ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, potrivit dispozițiilor art. 98 CPC, (1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune, dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată; (2) În caz de respingere a acțiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanță, precum și taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata

cheltuielilor de judecată, (3) Dacă acțiunea a fost admisă parțiala, iar pârâtul este scutit de plata cheltuielilor de judecată, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanță se încasează la buget de la reclamant, dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată, proporțional părții respinse din acțiune; (4) Prin hotărâre judecătorească, decizie a instanței de apel sau decizie a instanței de recurs se dispune în mod obligatoriu încasarea cheltuielilor suportate de instanța de judecată de la partea care a pierdut procesul.

De asemenea, în corespundere cu art. 87 alin. (1) lit. c) CPC, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere, iar potrivit art. 3 al legii privind taxa de stat, pentru cererile de apel taxa de stat constituie 75% din taxa de stat ce urma a fi achitată la depunerea acțiunii sau pentru pretenția contestată.

Respectiv, Colegiul va încasa cheltuielile de judecată de la intimatul/pârât la Bugetul de stat, deoarece reclamanta/intimată a fost scutită, în temeiul Legii, de la plata taxei de stat la înaintarea acțiunii. Astfel, Colegiul consideră necesar a încasa de la Cojocaru Vadim în beneficiul Statului diferența taxei de stat aferentă cererii de apel în sumă de /4000MDL-1500MDL=2500MDL***X*** 12luni***X***3%=900MDL***X***75%= 675 lei.

În concluzie, reieșind din cele constatate și expuse, și având în vedere faptul, că circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță, însă acestora li s-a dat o apreciere parțial incorectă, la fel ca și probatoriului administrat în acest sens, nefiind necesară verificarea suplimentară a unor dovezi sau probe, Colegiul ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Cojocaru Irina, reprezentată de avocatul Dina Potereanu și a modifica hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 13 iulie 2023, prin majorarea sumei adjudecate în calitate de pensie de întreținere a copilului minor de la suma de 1500 lei lunar până la suma de 4000 lei lunar și a cheltuielilor de judecată a taxei de stat.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. b) şi art. art. 389-390 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Se admite cererea de apel declarată de către Cojocaru Irina, reprezentată de avocatul Dina Potereanu.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, din 13 iulie 2023, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Cojocaru Irina împotriva lui Cojocaru Vadim, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială Tineret și Protecție a Familiei r. Anenii Noi cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, după cum urmează:

Se majorează cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor **********, încasată de la Cojocaru Vadim în beneficiul lui Cojocaru Irina, de la suma de 1 500 lei (una mie cinci sute lei) până la suma de 4 000 lei (patru mii lei).

Se încasează de la Cojocaru Vadim în beneficiul statului suma de 675 lei (șase sute

șaptezeci și cinci lei) cu titlu de taxa de stat, pentru examinarea cauzei în instanța de apel.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiție.

Preşedintele completului,
judecătorul Anton Marina

Judecătorii Malîi Ala

Cojocaru Olga